

incarnationis office **D.** cccc. lviij. iij. kl. Aduj. Pontificatus
nostri Anno quarto.

Hic ep̄s Attrebatē/suerat natus de Leponio in burgū dia
Abis̄ postea monachus niger ⁊ abbas/cuius p̄sumptioni po
tenti virtute per appellationem publicam ⁊ alia iuris remedia
obuiauit abbas cisterciū/ ⁊ reuocationē istā impetrauit/ quam
cōtra ipsum diligenter exequi mandauit/ cui⁹ virtute ordinis
priuilegia ⁊ libertates in suo integro manserūt. Si simile vbi
vbi attemptaret/hui⁹ virtute ⁊ exemplo ordinis persone se tu
eri ⁊ defendere deberēt.

Pr̄uilegiū dñi Nij. pape. ij.

Generalis ⁊ amplissima confirmatio om
nium priuilegiorum/ immunitatū/ liber
tatum/ exemptionū/ conseruatoriarū/ gra
tiarum/ omniū indultorū tam a sede apo
stolica q̄ a regibus ⁊ quibuscunq; alijs
ordini cōiunctim vel diuisim concessorū
precipiēdo vniuersis prelatis ecclesie/
ac vniuersis principibus/ ⁊ communita
tum rectorib⁹/ sub pena excomunicatio
nis quatenus abbates/ abbatissas/ con
uentus/ ⁊ p̄sonas ordinis dictis priuile
gijs/ immunitatibus/ libertatib⁹/ ⁊ seruator
iis/ gratijs/ ⁊ indultis pacifice vti p̄mit
tant omni appellatione postposita.

Ius Ep̄s seruus seruorū dei. Ad fu-
 turam rei memoriā. Et si quibus
 libet p̄sonis ecclesiasticis ac religiosis p̄ser-
 tim illis qui mundi cōtemnentes illecebras
 in humilitatis habitu regi cunctorū princi-
 pum in abstinentia ⁊ diuinis officijs suas ani-
 mas deuouerūt/ ex paterne pietatis officio
 teneamur assistere/ p̄fessores tñ cisterciē or-
 dinis vtriusq; sexus eo feruētiori caritate cō-
 plectimur quo ipsū ordinē in dei ecclesia cō-
 spicimur/ ⁊ insignē vberi dilectione p̄sequimur/ vnde si qñ pri-
 uilegia/ gratie/ ⁊ indulta p̄ exaltatione ⁊ incremēto eiusdē or-
 dinis ac pace ⁊ tranquillitate in eo virtutū dño militantiū per
 Romā pontifices p̄decessores nostros/ aut imperatores/ ⁊ re-
 ges cōcessa ⁊ indulta cōperimus/ vt perpetuā firmitatē obtine-
 ant/ ea merentē ap̄lici roboris clipeo communiri. Sane petitio
 dilectorū filiorū abbat̄ Cisterciē monasterij Labilonei dioc̄/
 eiusq; coabbatū/ abbatissarū/ ⁊ conuentuū ordinis eiusdem
 nobis nuper exhibita cōtinebat/ qd̄ olim nōnulla p̄uilegia/ im-
 munitates/ exēptiones/ libertates/ ḡfe/ cōseruatorie/ ⁊ indulta
 p̄ felicitatis recordatiōis Innocētiū. iij. Alexandrū. iij. Urbanū
 iij. Gregoriū. viij. Honorij. iij. Lemētē. v. ⁊ q̄plures alios ro-
 manū pontifices p̄decessores nostros/ seu p̄ Romā pōtificib⁹
 in eorū obediētis habitos/ ac etiā p̄ recolēde memoriē p̄latoꝝ
 pōtifices/ impatoꝝ/ ac Romā/ ⁊ alios reges p̄ augmēto di-
 uini cultus ⁊ saluberrimo statu ⁊ incremēto ordinis p̄libati cō-
 cessa fuerint pariter ⁊ indulta. Vt sicut eadē petitio subiūge-
 bat cū p̄tingat interdū dicti ordinis p̄fessores p̄tra h̄mōi p̄ui-
 legia ⁊ indulta p̄ locoꝝ ordinarios/ ac p̄latoꝝ/ et alios qui no-
 mē dñi inuanū recipere nō formidāt indebite molestari. p̄ par-
 te dictoꝝ abbat̄is cisterciē/ coabbatū ei⁹/ abbatissarū/ ⁊ cōuen-
 tuū ordinis p̄libati nobis fuit hūiliter supplicatū/ vt h̄mōi pri-
 uilegijs/ gratijs/ ⁊ indultis/ ac l̄ris p̄decessoꝝ/ p̄latoꝝ/ pontifi-
 cū/ impatoꝝ/ ⁊ regū p̄fatoꝝ robur ap̄lice cōfirmatiōis adijce-
 re/ ⁊ alias ad eorū p̄petuū robur obtinendū p̄tes ap̄lice p̄uissi-

onis interponere de benignitate applica dignaremur. Nos igitur
 eorundem predecessorum vestigijs inherentes ac cupientes tra-
 quillitati et paci abbatum/abbatissarum/et conuentuum/ac professorum
 huiusmodi quantum cum deo possumus prouidere huiusmodi supplica-
 tionibus inclinari priuilegia/immunitates/libertates/exceptiones/
 conseruatorias/gratias/et indulta per quoscumque Romanum pon-
 tifices predecessores nostros/seu per Romanum pontificibus in eorum
 obedientijs habitos abbatibus dicti monasterij Listercij/eius
 coabbatibus/abbatissis/et conuentibus ordinis eiusdem con-
 iunctim vel diuisim ut prefertur concessis et concessa/necnon prelatorum
 pontificum/imperatorum/regum/ac dominorum temporalium litteras huiusmodi et
 omnia et singula in eis contenta prout rite et iuste ac rationabiliter pro-
 cesserunt et prefato ordini fuerunt seruata quorum omnium et singulorum te-
 nores de verbo ad verbum presentibus haberi volumus per sufficiens
 expressis exnunc imperpetuum auctoritate applica tenore presentium approba-
 mus/ac etiam confirmamus et presentis scripti patrocinio communimus/
 Vniuersos et singulos ecclesie prelatos patriarchas/presbiteros/archie-
 piscopos/episcopos/abbates/presbiteros/decanos/archidiaconos/prepo-
 sitos/archipresbiteros/officiales/ac alios in dignitate constitutos/nec
 non principes christianos quoscumque dignitate fulgentes/et eorum officia-
 rios/Liuitatum que villarum seu comunitatium rectores/et maiores ro-
 gantes/monachos/et hortantes attente eisque per applica scripta in vir-
 tute sancte obedientie et sub excois pena districte precipiendo man-
 dantes quatenus predictos abbates/abbatissas/conuentus/et personas
 ordinis prenominati preteritis priuilegijs/immunitatibus/exceptionibus/
 libertatibus/gratijs/conseruatorijs/et indultis prout vsi sunt gau-
 dere permittant pacifice et quiete contradictores per censuram ecclesiasticam et
 alia iuris remedia appellatioue postposita contempnendo/inuocato
 ad hoc si oportuerit auxilio brachij secularis decernentes ea fore ubi-
 cumque et quicunque exhibita fuerint vel ostensa in iudicio et extra im-
 perpetuum obseruanda/ac exnunc irritum et inane quicquid in posterum
 contra approbationem/confirmationem/comunitionem/et decretum nostrum
 huiusmodi a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter con-
 tingerit quomodolibet attemptari. Nulli ergo oino hominum liceat
 hanc paginam nostre approbationis/confirmationis/comuni-

tionis/rogationis/monitionis/hortationis/mandati/ z cōsti-
tutionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis au-
tem hoc attēptare presumpserit/ indignationē omnipotentis
dei/ z beatorū Petri z Pauli aploꝝ eius se nouerit incursum.
Datum Abantue. Anno incarnationis dñice M.cccc.lix. Pri-
die Moñ Augusti. pōtificatus nostri Anno primo.

179⁴

Et abbas Cistercij z quattuor primi pos-
sunt compellere omnes abbates/ abba-
tissas/ z officarios ad quodlibet annum
visitandū capitulū generale ad soluendū
contributiones z subsidia sibi z suis mo-
nasterijs impositis/ z ad mittendū studē-
tes in vniuersitatib⁹ sub penis in statutis
aplicis z ordinis p̄tētis ipso facto.

I

Ius Ep̄s seruus seruorū dei. Di-
lectis filijs abbati monasterij
Cistercij Labiloneñ dioc/ z quattuor pri-
mis p̄rib⁹ ordinis cisterciēñ. Salutē z aplicā
ben̄. Ad ea ex pastoralis officij debito li-
bēter intēdimus p̄ q̄ monasteria z alia lo-
ca v̄ri ordinis in spiritualib⁹ z tēporalib⁹
valeāt feliciter gubernari. Cū itaq; sicut
exhibita nobis nuper p̄ parte dilectorū
filiorū generalis capituli predicti ordinis
vetri cisterciēñ petitio continebat sint q̄ plures abbates z ab-
batisse/ ac alij officarij dicti ordinis qui per se vel alios non vi-
sitant anno quolibet capitulum generale/ ac etiam contributi-
ones z subsidia pro communi vtilitate ordinis sibi z suis mo-
nasterijs impositas seu imposita non soluūt nec studentes in

vniuersitatibus tenent. Nos igitur ad quos pertinet super his salubre remedium adhibere capituli huiusmodi supplicationibus inclinari vobis et cuiuslibet vestri in premissis defectuosos/aut ea adimplere non curantes penas in statutis apostolicis et regularibus eiusdem ordinis contentas ipso facto incurrere et incurrisse declarandi/ac palam et publice denunciandi/necnon penas ipsas in eos infligendi/et ipsos ad satisfaciendum ordini, prout in eisdem statutis continetur compellendi plenam et liberam tenore presentium concedimus facultatem. Non obstante quacumque consuetudine compositione/seu contradictione/aut alia quavis causa que in contrarium allegari possint statutis ipsis duntaxat bene pensatis ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Avantage. Anno incarnationis dominice M. cccc. lxx. vii. Idus Augusti. Pontificatus nostri Anno primo.

Quod nullus princeps etiam fundatores monasteriorum preteritu hospitalitatis monasteria gravare/aut ultra duas noctes ibidem seu in locis eorundem manere sub pena excommunicationis late sententie presumat. **Q**uod ratione ecclesiarum parochialium monasterijs annexarum que per perpetuos vicarios regi solent abbates in synodos ordinariozum comparere non tenentur/nec ad hoc compelli possunt. **Q**uod monachi et religiosi ordinis sub excommunicationis et depositionis pena pro quacumque causa vel querela inter eos mota in iudicio vel extra preterquam auctoritate

apostolica coram quacūq; persona cuius-
 cunq; p̄minentie etiam si regalis qui de
 ordine non fuerit per appellationē ~~causa~~ ^{per casum}
 nouitatis/vel alias aliquē de ordine tra-
 here audeat. Sed coram p̄clatis ordi-
 nis aut generali capitulo respondere te-
 neantur/ cōtrafaciens sententiā excōmu-
 nicationis incurrit/ z eo ipso a suo iure ca-
 dit. Et q̄ vidimus fides adhibeat. .z̄c̄.

I

Ius Ep̄us seruus seruorum dei. Ad
 futuram rei memoriā. In super-
 ne dignitatis specula licet immeriti dispo-
 nente domino cōstituti digna exauditione
 vota p̄sonarū humiliū maxime diuinis lau-
 dibus sacreque religionis obseruatiē dedita-
 rum apostolico fauore p̄sequimur/ z ipsarū
 necnon monasteriorū z locorum regulariū
 earundē p̄fectibus prouisionis occurrim⁹
 gratia cōgruentis earūq; monasteria loca et
 personas ab iniustis z illicitis grauaminib⁹/ vexationibus/ et
 turbationib⁹ releuari volumus/ put in domino salubriter co-
 gnouimus expedire. Sane sicut exhibita nobis nuper pro par-
 te dilectorū filiorū capituli generalis cisterciē ordinis petitio
 continebat sepissime cōtigit diuersa monasteria z loca dicti or-
 dinis in diuersis mundi partibus cōstituta p̄ seculares princi-
 pes z dominos temporales/ etiā monasteriorū z locorū huius
 modi fundatores/ vel de genere eorundē pretextu hospitalita-
 tis/ aut alias vtpote illa cū multitudine personarū copiosa in-
 habitando/ z inibi per longū tempus pernoctando/ stando/ et

manendo/ac magnos sumptus faciendo ⁊ bona eorundē con-
 sumendo multipliciter grauari ⁊ opprimi/ac etiā cum aliqua ex
 monasterijs ⁊ locis parrochiales ecclesias q̄ p̄petuos vicari-
 os regi ⁊ gubernari solite sunt sibi annexas habeant locorū or-
 dinarij ⁊ diocesani dilectos filios abbates monasteriorū ⁊ lo-
 corum predictorū ad cōparendū in suis synodis archiep̄alib⁹
 ⁊ episcopalib⁹ cōpellunt/necnō aliqui ex religiosis eiusdē ordi-
 nis super nōnullis causis ⁊ querelis inter ipsos p̄ tēpore mortē
 ad alios quā dicti ordinis iudices recurrūt in magnū dispen-
 dium grauamen ⁊ vilipendiū monasteriorū locorū personarū
 ⁊ ordinis predictorū. Quare p̄ parte dictorū capituli genera-
 lis nobis fuit humiliter supplicatū vt sibi sup̄ his oportune p̄-
 uiderē de benignitate ap̄lica dignaremur. Istos igitur cupien-
 tes sup̄ his salubriter p̄uiderē hmōi supplicationibus inclinati
 vniuersis ⁊ singulis dilectis filijs quorūcūq; monasteriorum ⁊
 locorum abbatib⁹ p̄ tempore ⁊ cōuentib⁹ dicti ordinis aucto-
 ritate ap̄lica tenore p̄sentii indulgem⁹/ac etiā statuim⁹ ⁊ ordi-
 namus qđ deinceps p̄petuis futuris tēporibus nullus prin-
 ceptus secularis aut dñs tēporalis etiā si fundator monasteriorū
 ⁊ locorū ip̄orū fuerit p̄textu hospitalitatē hmōi aut al̄s aliqđ ex
 ipsis monasterijs grauare/ ⁊ vltra duas noctes inibi vel locis
 ad ipsa monasteria p̄tinentibus sub pena excōis quā eos ip̄o
 facto incurrere volumus remanere audeat vel p̄sumat/ sed de
 his que sine grauamine eorundē monasteriorū ⁊ locorū mini-
 strabuntur cōtentus existat/ Et nihilomin⁹ eisdem abbatibus
 dicta auctoritate cōcedimus/quod ratione dictarum parrochi-
 alium ecclesiarū vt p̄fertur annexarū q̄diu in illis perpetui vi-
 carij extiterint/ in p̄fatis synodis cōparere ⁊ interesse mini-
 me teneant/ nec ad id per locorū ordinarios huiusmodi seu ali-
 as a quoquā inuiti valeant compelli vel coartari decernentes
 p̄cessus excōmunicationis aliasq; sententias ⁊ censuras/ac to-
 tum ⁊ quicquid in cōtrariū forsan attemptari cōtigerit exnūc ir-
 rita fore ⁊ inania/p̄terea quibusuis monachis ⁊ religiosis di-
 cti ordinis etiam sub excōmunicationis ⁊ depositionis ordi-
 nis pena/ne de cetero pro quacūq; causa vel querela inter eos

mota vel mouenda in iudicio vel extra p̄terq̄ auctoritate apo-
 stolica corā quacūq; persona cuiuscūq; dignitatis aut p̄eminē-
 tie/etiam si regalis/que nō de dicto ordine fuerit p̄ appellatio-
 nem casum nouitatis vel alias aliquē ex ipsis religiosis trabe-
 re presument vel audeant /eadē auctoritate districtius inhi-
 mus/sed p̄ quibusuis suis causis z querelis religiosi ipsi corā
 prelatis suis dicti ordinis ac demū in capitulo generali huius-
 modi cōparere/ac de iure z iusticia respōdere teneant/ quod si
 secus egerint sententiā excōmunicationis hmōi incurrāt/ ac a
 iure suo cadant eo ipso/ nō obstantib⁹ cōstitutionib⁹ z ordina-
 tionib⁹ ap̄licis/ac statuti z cōsuetudinib⁹ monasterioꝝ locoꝝ
 z ordinis predictoꝝ iuramento confirmatione ap̄lica vel qua-
 cūq; firmitate alia roboratis ceterisq; contrarijs quibuscūq;/
 aut si principib⁹ secularibus/z dñis tēporalibus/ac religiosis
 predictis/vel q̄busuis alijs cōmuniter vel diuissim a sede apo-
 stolica indultū existat/qđ interdici/suspendi/vel excōmunica-
 ri nō possint p̄ litteras apostolicas nō faciētes plenam z exp̄s-
 sam/ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionē.
 Nulli ergo oino hominū liceat hanc paginam nostroꝝ indul-
 ti statuti ordinationis/cōcessionis/decreti/inhibitionis/z vo-
 luntatis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis au-
 tem hoc attemptare p̄sumpserit/ indignationē omnipotentis
 dei/z beatorū Petri z Pauli apostolorū eius se nouerit incur-
 surum. Datum Abantue Anno incarnatōis dñice M. cccc. lix
 vij. kl. Augusti. Pontificat⁹ nostri Anno primo.

Quod dominus Listerciē. z quattuor p̄ri-
 mi possunt reconciliare ecclesias z mona-
 steria ordinis sanguinis vel seminis effu-
 sione pollutas dummodo non de homi-
 cidio/cum aqua ab aliquo episcopo be-
 nedicta.

I

Ius Ep̄s seruus seruorū dei. Di-
lectis filijs Listerciē/ de Fir-
mitate/ d̄ Pontigniaco/ de Clarauallē/ r
de Aborimūdo Listerciē ordinis/ Labi-
loneñ Antistodoren̄ r Lingoneñ diocef
monasteriorū abbatibus p̄sentib⁹ r futu-
ris. Salutē r aplicam benedictionē. Ue-
strarū deuotionū precibus benignū im-
partientes assensum libēter ea vobis cō-
cedimus gratiose que comodū vestrū re-
spicere dinoscunt̄. Cum itaq; sicut p̄ parte vestra fuit p̄posi-
tū corā nobis sepe cōtingat ecclesias r monasteria v̄ri Lister-
ciē ordinis per effusionē sanguinis vel seminis violari nobis
humiliter supplicastis/ vt p̄uidere vobis sup hoc de oportuno
remedio ac de benignitate aplica dignaremur. Nos igitur ve-
stris in hac parte supplicationib⁹ inclinati vobis r cuilibet ve-
strū/ vt quecūq; ecclesias r monasteria vestri ordinis regularia
hmōi quotiēs fuerit oportunū/ dūmodo ex homicidio illa po-
luta nō fuerint reconciliare valeatis / aqua prius p̄ aliquē anti-
stitem vt moris est benedicta / auctoritate presentīū cōcedim⁹
facultatē. Per hoc autē constitutioni que id p̄cipit per episco-
pos tantū fieri/ nullum volumus imposterū p̄iudiciū gene-
rari presentibus p̄petuo duraturis. Datum Abantue. Anno
incarnationis dñice M. cccc. lix. vij. kl. Augusti. Pontificat⁹
nostri Anno primo.

Confirmatio indulti concessi per domi-
num Innocentiū papam. iiii. Quod profes-
si ordinis nostri possunt succedere in bo-
nis parentū ac si remansissent in seculo.

I

Ius Ep̄s seruus seruorū dei. Ad futurū rei memoriā. Ad hoc diuina nos miseratio meritis licet insufficientibus sup̄me pt̄tis ecclesiastice principatū obtinere disposuit vt suam cuius iusticiā put debitorum existimus vbi libz ministremus / et que religiosi p̄sonis sub suauī cōtemplationis iugo altissimo famulantibus p̄ p̄decessores nostros Romanū pontifices cōcessa cōperimus illorū inherendo vestigijs dū a nobis petitur restorationis et inno- uationis munimine p̄pensius solidemus hinc est qd̄ nos quā- rundā felici recordatiōis Innocētij pape. iiii. p̄decessoris no- stri litterarū quas diligenter inspicere et examinari fecimus tenore de verbo ad verbū signis et caracterib⁹ dūtaxat exceptis p̄- sentibus annotato / eas cū incipiant vetustate cōsumi ad dilectorū filiorū Oratorū generalis capituli ordinis cisterciē sup- plicationis instantiā auctoritate ap̄lica innoouamus / et p̄sentis scripti patrociniō cōmunimus. Tenor vero ipsarū litterarū ta- lis est. **Innocentius** ep̄s seru⁹ seruorū dei. Dilectis filijs abbati Cisterciē / eiusq; coabbatib⁹ et cōuentibus vniuersis Cisterciē ordinis. Salutē et ap̄licam benedictionē. Deuotionis vestre precibus inclinati auctoritate vobis presentiuū indulge- mus / vt possessiones et alia bona mobilia et immobilia exceptis feudalib⁹ que p̄sonas fratrum ad monasteria vestra e seculo fu- gientiuū et p̄fessionē facientiuū in eisdē si remansissent in seculo ratione successionis vel quocūq; alio iusto titulo p̄tigissent pe- tere ac retinere libere valeatis / cōtraria cōsuetudine nō obsta- te. Nulli ergo oīno hominū liceat hanc paginā nostre concessi- onis infringere / vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autem hoc attemptare p̄sumpserit / indignationē omnipotētis dei / et beatorū Petri et Pauli ap̄lorū eius se nouerit incursum. Da- tum Lugduñ. ij. kl. Nouembri. Pōtificatus nr̄i Anno quar- to. Per hoc autē cuiquā nullū ius de nouo acquiri volum⁹ / sed antiquū tantūmō conseruari. Nulli ergo oīno hominū li-

ceat hanc paginā nostre innouationis ⁊ cōmunitōnis infrige-
re/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attempra-
re p̄sumpserit/indignationē omnipotentis dei/ ⁊ beatorū Pe-
tri ⁊ Pauli apostolorū eius se nouerit incurfurū. Datum Abā-
tue. Anno incarnationis dominice M. cccc. lix. vij. kl. Augu-
sti. Pontificatus nostri Anno primo.

Confirmatio priuilegij concessi p̄ domi-
num Bonifatium papam. viij. Quod de terris
cultis ⁊ incultis ad ordinē spectantibus
etiam quas alijs colendas trademus/de
quibus aliquis decimas seu p̄mitias nō
percepit nullus a nobis/ vel cultoribus/
seu quibuscūq; alijs decimas seu primiti-
as erigere potest. Item cōfirmatio priui-
legij Clemētis. vi. q̄ abbates redeuntes
ad monasteria nō tenentur compotū red-
dere bursarijs.

Comptis.

I

Ius Ep̄s seruus seruorū dei. Ad
futurā rei memoriam Ex apo-
stolice sedis p̄uisione ac personarū p̄ser-
tim sub regulari habitu virtutū domino
famulantū deuotione p̄uenire dinosci-
tur/vt Romani pontifex quandoq; pre-
decessorū suoz Romani pontificū gesta
innouet ⁊ innouatione restauret/ac auc-
toritate ap̄lica fulciat innouata/ hinc est
q̄d nos ad dilectorū filiorum abbatis et
totius generalis capituli ordinis Listerciēsi instantiā quāsdā

felicitis recordationis Bonifatij viij. et quoddam alias Clementis
 vi. predecessorum nostrorum Romanorum pontificum litteras inspicere exami-
 narique diligenter et earum cum incipiant vetustate consumi teno-
 res presentibus inseri fecimus qui tales sunt. **Bonifatius**
Episcopus servus servorum dei. Dilectis filiis universis abbatibus ab-
 batissis et conventibus ordinis cisterciensis tam presentibus quam futu-
 ris. Salutem et apostolicam benedictionem. In ecclesie firmamento ve-
 ster ordo nitore claro coruscans universalis gregis dominici au-
 lam illuminat et currentibus in stadio rectum iter insinuat/quo ad
 salutis brauium facilius pervenitur. Hos quidem ob hoc et propter
 magne devotionis affectum quem ad nos et apostolicam sedem habe-
 tis ordinem ipsum/ac vos et alios eiusdem ordinis professores in-
 tima caritate persequimur/ac sinceris affectibus excitamur/ad
 vestra et illorum commoda in quibus honeste possumus promo-
 uenda/ideoque premissorum intuitu et obtentu dilecti filij nostri
 Roberti tituli sancte Prudentiane presbyteri cardinalis qui tanquam
 prefati ordinis quem professus existit promotor assiduus necessita-
 tes vestras/et dicti ordinis nobis reverenter exposuit/et super illis
 nostre provisionis auxilium imploravit/vobis auctoritate presenti-
 um indulgemus/vt de terris vestris cultis et incultis ad ordi-
 nem vestrum spectantibus quas alijs concessistis vel concedetis
 imposterum excolendas/de quibus tamen aliquis decimas seu
 primitias non percepit nullus a vobis seu cultoribus terrarum
 ipsarum/aut quibuscumque alijs decimas seu primitias exigere
 vel extorquere presumat. Hos enim nihilominus irritum decer-
 nimus et inane quicquid contra tenorem huiusmodi indulgentie
 fuerit attemptatum. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc pa-
 ginam nostre concessionis et constitutionis infringere/vel ei au-
 su temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpse-
 rit/indignationem omnipotentis dei et beatorum Petri et Pauli
 apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Laterani. xv. kl.
 Januarij. Pontificatus nostri Anno octavo. **Clemens**
Episcopus servus servorum dei. Ad futura rei memoriam. Apostolice
 sedis providentia circumspecta gesta etiam summorum pontifi-
 cum attente prospiciens et considerans diligenter nonnumquam illa

cōmutat in melius ⁊ quōs summouet vel suspendit cum causa
 rationalis id exposcit / dudū siquidē felicis recordatiōis Be-
 nedictus papa. xij. p̄decessor noster in ordinationib⁹ ⁊ cōstitu-
 tionib⁹ quas p̄ utilitate Cisterciēn ordinis edidit inter cetera
 statuit ⁊ etiā ordinauit qđ abbates monasterioꝝ vel alioꝝ lo-
 corum cōuentualiu dicti ordinis regiminib⁹ p̄sidentes / si dum
 extra monasteria ⁊ loca ipsoꝝ cōsisterent de puenibus mona-
 sterioꝝ ⁊ locoꝝ ipsoꝝ / vel aliunde pecunias aliquas eos reci-
 pere forte cōtingeret in ipsoꝝ regressu ad monasteria ⁊ loca pre-
 dicta dictas pecunias traderent bursarijs in monasterijs ⁊ lo-
 cis huiusmodi deputat / si qua de pecunijs ipsis expendissent
 computatis. Abbates vero seu alij regiminibus presidentes
 si secus attemptare vel sibi talia retinere presumerent ab in-
 gressu ecclesie ac diuinis officijs post lapsum duozū mensium
 a die regressus huiusmodi cōputandū rādiu suspensū existerēt
 donec ea traderent bursarijs memoratis. Cū autē nuper p̄ par-
 te dilectorū filioꝝ Johānis abbatis cisterciēn / ac ceteroꝝ co-
 abbatū suozū pridē in primo generali capitulo congregatoꝝ
 cisterciē / suo ⁊ omniū alioꝝ abbatū cisterciēn ordinis nomine
 fuerit nobis huiliter supplicatū / vt cum p̄missa eisdē abbatib⁹
 ⁊ p̄sidentibus qui virtute sue regule plenā administrationē ha-
 bere noscunt / ⁊ iuxta regulā ipam debent de omnib⁹ ordinare
 grauiā valde reddant / ⁊ exinde videatur vilescere auctoritas
 officij pastoralis ac subditi se quo ad hoc superiores maioribus
 suspicātes / in pluribus nō obsequuntur superiorū nutibus sicut
 prius in animarū suarū salutis dispendiū ⁊ contemptū obedi-
 entie regularis / sup hoc de oportuno remedio prouidere salu-
 briter dignaremur. Hos cōsiderantes attentius / qđ in tranq̄-
 litate cordis actori pacis accepti⁹ deseruif ex his ⁊ alijs ratio-
 nabilibus causis mouētib⁹ ad hoc animū nostrū inducti / ⁊ eo-
 rundē abbatū deuotis supplicationib⁹ inclinati penā suspensio-
 nis huiusmodi auctoritate aplice p̄sentū tenore suspēdim⁹ /
 quousq; sup hoc aliud duxerimus ordinandū. Volentes ⁊ au-
 ctoritate eadem cōcedentes / qđ si qui abbates seu p̄sidentes pe-
 nā huiusmodi incurrerūt ab illa p̄ dilectos filios priores clau-

strales monasteriorū z alioꝝ locoꝝ suozū quib⁹ sup hoc plenā
 concedim⁹ facultatē absolui valeant/ z cū eis sup irregularita-
 te eos inde cōtracta forsitan dispensari. Nulli ergo oīno ho-
 minū liceat hanc paginā nostre suspensionis/ volūtatis/ z con-
 cessionis infringere/ vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis au-
 tem hoc attēptare p̄sumpserit/ indignationē oīpotentis dei/ et
 beatoꝝ Petri z Pauli aploꝝ eius se nouerit incurfurū. Datū
 Auinionēsi Moñ Octobris. Pōtificat⁹ nostri Anno primo.
 Nos itaq; dictoꝝ abbatis z capituli in hac parte supplicationi-
 bus inclinati litteras ac tenores hmōi auctoritate p̄fata p̄sen-
 tiū serie innouamus/ et p̄sentis scripti patrocinio cōmunim⁹.
 Per hoc autē nullū ius cuiquā de nouo acquiri volumus/ sed
 antiquū si qd sit tantūmō cōseruari. Nulli ergo oīno hominū
 liceat hanc paginā nostre innouationis/ cōmunitiois/ z volū-
 tatis infringere/ vel ei ausu temerario p̄traire. Si quis autem
 hoc attēptare p̄sumpserit/ indignationē omnipotētis dei/ z be-
 atorū Petri z Pauli aploꝝ eius se nouerit incurfurū. Datum
 Abantue Anno incarnationis dnice M. cccc. lix. vii. kl. Augu-
 sti. Puntificatus nostri Anno primo.

Q̄ monasteria monialiū de cetero tene-
 buntur soluere cōtributiones ordinis p
 generale capitulū imponēdas.

Ius Ep̄s seruus seruoꝝ dei. Dilecti
 filijs Listercieſi/ de Firmitate/ d
 Pontigniaco/ de Claraualle/ z de Abori-
 mūdo Listercieſi ordinis/ Cabiloneſi Anti-
 stodoreſi z Lingoneſi dioceſi monasterioꝝ
 abbatibus. Salutē z aplicam benedictio-
 nē. Iustis z honestis petentiū votis liben-
 ter annuim⁹ eaq; fauorib⁹ p̄sequimur opor-
 tunis. Cū itaq; sicut p̄ parte uestra fuit p̄-
 positū coram nobis/ licet vos z dilecti filij
 n

alij vestri coabbates monasteriorū z locorū Cisterciens ordinis
 certas contributiones p̄ dilectos filios capitulū generale eius-
 dem ordinis ex certis rationabilib⁹ causis p̄ tempore imponē-
 das iuxta ipositiones h̄mōi vt moris est psoluere debeatis z p̄
 soluatīs ānuatim / tñ dilecte in christo filie abbatisse z priorisse
 diuersoz alioz monasterioz z locoz monialiū dicti ordinis cō-
 tributiones ipsas psoluere differunt z recusant in ipsius ordi-
 nis dispendiū p̄ parte vestra nobis fuit humiliter supplicatū /
 vt super his oportune p̄uidere de benignitate apostolica dig-
 naremur. Nos igitur de p̄missis certam noticiā non habentes
 huiusmodi supplicationib⁹ inclinati vobis z cuilibet vestrū per
 vos vel aliū seu alios quascūq; abbatissas z priorissas mona-
 steriorum z locoz huiusmodi p̄ tempore existētes / ad soluē-
 dum annuatim cōtributiōes p̄ capitulū generale imponēdas
 huiusmodi fm̄ statuta dicti ordinis quotiens fuerit oportunū
 per censurā ecclesiasticam appellacione postposita cōpellendi
 z astringendi plenā z liberam auctoritate ap̄lica tenore presen-
 tium cōcedimus facultatem. Nō obstantib⁹ constitutionibus
 z ordinationib⁹ apostolicis / necnō statutis z consuetudinibus
 monasteriorū locorum z ordinis predictoz iuramēto cōfirma-
 tione apostolica vel quacūq; firmitate alia roboratis ceterisq;
 cōtrarijs quibuscūq; / aut si abbatissis z priorissis prefatis / vel
 quibusuis alijs cōmuniter vel diuissim a sede apostolica indul-
 tum existat quod interdici / suspendi / vel excōmunicari nō pos-
 sint per litteras apostolicas nō facientes plenā z expressam / ac
 de verbo ad verbum / de indulto huiusmodi mentionē. Datū
 ab antue Anno incarnationis dominice M. cccc. lix. vij. kl. Au-
 gusti. Pontificatus nostri Anno primo.

Notabile multum vtile z necessariū.

Dno clariori intelligentia istorum priuilegiorum contra comendas notandum quod ordo sanctus a sui origine non legitur commendari plaga fuisse percussus/saltem in gallia nisi usque circa annum dñi. M. cccc. l. quo tempore in alijs ordinibus comendarum ignis inualescebat. Nobrem patres ordinis sibi precauere cupientes/gratiã dñi Johannis pape. xxiij. nec non ipsius confirmatione a dño Nicolao pp. v. ac decretum dñi Calisti pape. iij. premissa obtinuerunt. Tẽpore vero dñi Pij pape. ij. qui cepit circa annum dñi M. cccc. lix. comendarum incẽdiũ absque obstaculo diuersis medijs apertũ videbat/ita vt pene tota Gasconia maiorque francie et burgundie portio sequi videret/multis discolis religiosi vt abiecto discipline iugo licetius suas explerent voluptates quãtũ poterãt fauentibus. Ex quibus multisque alijs obliquitatibus ultra totale status spũalis et monastici eneruatione/ac monasteriorum in tẽporalibus spoliatione/grauiissima alia secute sũt incõuenientia contributionũ videlicet maxima diminutio. Et nihilominus expẽsarũ p alicuius defensionis seu succursus impetratõe tã apud sedẽ aplicam quã erga principes solito abundanti effusio. Hic autẽ ordo totus in preceptis et pditione laberet opus fuit cisterciũ piã ordinis matrẽ ex sua pauprate mẽbrũ et filijs p viribus succurrere/et inde ordinis debita ad cisterciũ vehemẽtius sicut docent capituli generalis cõputationes crescere. Undeque etiã necesse fuit subsidia quedã caritatiua sup ordinẽ p generale capitulũ extunc renouare et imponere. Iste em̃ et sequẽtes p uisiones contra tantos morbos non nisi cum maximis impensis obtineri potuerunt.

Non solũ ordo comendis istis tunc grauari cepit/sed etiam p vniuersa mundi climata plures epi et eorum officiales ceperunt pretendere vel vsurpare iurisdictionem ordinariam in monasterijs/et sup psonas ordinis. Alij a summo pontifice cõmissiones ad visitandũ loca ordinis impetrauerunt et illas exequi tẽpauerunt/sicut in Anglia dñs Cantuariens. In scocia dñs eps sancti andree. In polonia. et. Alij tam sua potestate quã litterarum aplicarum vigore graues pecuniarũ exactiones a monasterijs exigebãt/et abbates multũ affligebãt. Plures quã comendatarij

tam seculares /z nōnulli inberbes /spuriū /magnatorū q̄ vniuer
 forū aliorū ordinū p̄fessi nō solū iurisdictionē in monasteriis
 sibi cōmendatis vsurpabāt / sed etiā alia monasteria vtriusq̄
 sexus ab illis dependē visitatore /z ad nutū disponere p̄sume
 bant /cū tñ de sacris honestatib⁹ /z cerimonijs ordinis penitus
 nihil scirent /z minus curarent /vnde /z tanta excreuit in multis
 regionib⁹ discolia vt multi monachi /z moniales quis esset ve
 rus ordinis habitus ignorarent. Deniq̄ alius periculosissim⁹
 nascebatur morbus /scilicet quasi vbiq̄ assignatio pensionum
 super monasterijs / que tamē immortales reddebantur / cum
 eo decedente qui vnam recipiebat statim alteri conferebatur /
 quādoq̄ etiam eas pmutabant /z ad voluntatē transferebāt.

Singulis annis prochdolor tantarū calamitatū clamores
 cū eiulatu lamentabili ad generale capitulū deferebant / Ex q̄
 bus verū ordinis zelatores ingenti cruciatu affligebant / Cli
 debant em̄ inimicos ordinis bona ipsi⁹ iuxta p̄phete maledic
 tū deuorare / Clidebant multos ecclesie p̄latos quasi ad totalē
 status monastici desolationē /z extinctionē esse resolutas / Cli
 debant nō paucos ex potētioribus seculi p̄ncipibus ambicio
 forū suasu nedū cōmendas recipere / sed etiā terribili importu
 nitate multis p̄curare. Clidebant plures ex fratrib⁹ suis male
 viuētes / minas dare / visitatorib⁹ /z patrib⁹ q̄ si in aliquo corri
 gerent aut molestarent ilico monasteriū in eorū despectū com
 mendarēt / Clidebant monachorū turbā maximā / ad omnē dis
 solutionis inordinationē paratā / cōmendas / vtpote statū in
 quo laxatis habenis in vitiōrū turpitudine nullo corrigēte de
 fluere possent / affectare / Clidebāt tantā rerū deordinationē q̄
 /z ipsimet vltimi monasteriorū suorū abbates dicebant cū certi
 tudine q̄ monasteria post eorū obitū cōmendarent / Clidebāt
 plures de ordine extremas sup his lamentationes effundere /
 sed paucissimos qui occurrere vellent seu in aliquo adiuuare
 curarēt apparere / vt iure ordo sanct⁹ cōquerēdo dicere posset in
 firmata est in paup̄tate virtus mea / multos filios enutriui /z ex
 altavi / ipsi autē spreuerūt /z dereliquērūt me. Indies augebant
 /z p̄ualebant miserie /z p̄secutiones / /z vnde ordini subuenirent

nō habebāt veri ordinis zelatores. Ad deū corda leuātes/gem
mitibus ⁊ lachrymis terrā replebāt/celū pulsabant curiā cele
stē constanti virtute p querendo auxilio sollicitabant.

Abiserūt prius ad dñm p̄dñm papā. ij. honestā p vnū de q̄t
tuor primis legationē/qui tanq̄ ab olim notus p̄tifici vt po
tuit p̄uisiones istas obtinuit/que ⁊ si vsq̄quaq̄ multis ad vo
ta nō appareant/secerunt tñ quod potuerūt/tum qz necdū pp̄
ter morbi nouitatē oportuna remedia nouerant/tū quia vt di
ctum est quasi oēs orbis moderatores/exceptis anglicis ⁊ Ger
manis/p cōmendis cōspirasse videbant. Et idcirco nō quevo
lebant p tunc obtinere potuerunt.

Demū altissimus in miscdia ⁊ miserationib⁹ afflictioꝝ gemi
tum respiciens deuotoꝝ ordinis rursus corda inflammauit/
vt iterū pie memorie dñs lhybertus abbas cistercij ad sanc
tissimū Sixtū papā. iij. destinaret/vbi post multos labores ⁊
optimorū priuilegioꝝ impetrationes/vitam p grege suo fini
uit/illū imitatus verū pastore qui pro ouibus aiā posuit.

Successu autē tēporis odore ⁊ virtute dictoꝝ p̄uilegioꝝ mul
torū de ordine corda cōualuerūt/⁊ talib⁹ armis cōmuniti plu
res cōmendatarios etiā in sup̄mis curijs tam sūmi pontificis
q̄s plamētorū Paris ⁊ Tholose alijsq̄ excelsis iusticie officinis
inuasērūt ⁊ ibi dño fauente maximū auxiliū in fauore ordinis
auxiliūq̄ dictoꝝ priuilegioꝝ inuenerūt. Tandē deuoti ordi
nis amatores ex dictoꝝ auxiliōꝝ degustatione cōfortati pro
felici cōsumatione restorationis ⁊ reparatōis ordinis/nos p̄
fatū Johannē abbatē cistercij licet omniū alioꝝ mimū/ad san
ctissimi dñi Innocentiū pape viij. pedes/nullā a nobis excusa
tionē recipere volentes/ire coegerūt/Quib⁹ nolentes volen
tes acquiescēdo benignissimū patrē ⁊ pijsimū pontificē/ab in
eunte quidā etate ordini deditū inuenimus/qui sepi⁹ se verū
ordinis p̄tectoꝝ ⁊ cultore nominās ⁊ ope cōprobās/ea q̄ loco
suo habent liberalissime ⁊ p̄missime cōcessit priuilegia.

Sed quia res tā grandes sine magnis expensis tractari nō
possunt/necesse fuit sollicitudinib⁹ istis currentibus/generalis
capli puidentiā aliqua sup ordinem imponere subsidia. Lūq̄

multos minus gratos ad dictorū subsidiorū solutionē viderit dignū duxit anno nonagesimo iuxta dñi Innocētij expressum mandatū/moderationē circa p̄tributiones annuas iuxta multiples p̄cedentiū temporū cōclusiones apponere. Tum ne p̄pter defectū solutionis cōtributionū ordo indefensus desoleat. Impossibile em̄ est hanc aut similit̄ rēpublicā etiā mendicantium nō nisi cum magnis sumptib⁹ dirigere. Nullus aut̄ honestus animus diceret ordinis statū esse relinquēdū. Tum ne de cetero ad dictorū subsidiorū impositionē seu ad banchariorū cū vsura refugium deinceps sit recurrendū. Tum ne tādū cisterciū/tenuis in tēporalibus ordinis mater/ p̄ filiis longe ea potentiorib⁹ contra iusticiā ⁊ equitatē amplius grauet. Tum vt habita decenti p̄uisione ad supportandū onera ordinis/omnia ipsius agenda cōcorditer sicut hacten⁹ tractētur/ ⁊ aduersarij ipsius potenti virtute cōtradicat nobilissimāq; ista priuilegia ad effectū deducant. Itā cum nōnunq; ad dictū dñm Innocētij recurrendo sit dictū q̄ instantia quorundā principū aliqua aduersus dicta priuilegia cōcesserit/paterna beniuolentia respondisse fertur. Amore dei p̄siderare nō esse paruum rem vniuersalē regere ecclesiā/ ⁊ necesse est sepius in multis minoribus ipsis cōplacere principib⁹/vt in maiorib⁹ rei christianitatis assistant. Sed habetis optima ⁊ fortiora priuilegiarū suffragia ⁊ ppugnacula/defendite vos i iusticia/in qua ⁊ etiā apud nos fauores inuenietis rationabiles. hec dicta sunt vt posteri aliquid de statu ordinis cognoscant/cognoscentesq; p̄secutiones ordinis p̄missas/cautius ⁊ diligentius sub timore dei incedant/ ⁊ liberalius cōtributiones psoluāt/de quibus quolibet anno in generali capitulo fidelis ratio clare exhibetur.

Confirmatio decreti ⁊ cōstitutionis p̄petue dñi Johannis pape. xxiij. iā p̄ dominū Nicolāū papā. v. p̄firmate. Et nullus qui de dicto ordine non existat cuiuscūq;

alterius religionis/ status/ conditionis/
 dignitatis/ aut preeminētie/ etiam cardina-
 latus possit habere quācunq; p̄siden-
 tiam/ gubernationē/ administrationē per
 se vel alios/ directe vel indirecte in ordi-
 ne cisterciēn Lū clausula q̄ fides adhibe-
 atur vidimus sicut originali/ vide ad lon-
 gum textum quia melius ⁊ clari⁹ dici nō
 posset/ Cum clausula q̄ trāsumpto fides
 adhibeatur.

N

Nus Epus servus servorum dei. Ad
 perpetuā rei memoriā. Apo-
 stolice sedis nobis iniuncte desuper ser-
 vitutis officiū mentem nostrā excitat et
 inducit vt circa ea que pro statu prospe-
 ro monasteriorū Cisterciēn ordinis/ ⁊ in
 illis pie vite dedicatarū personarū pro fu-
 tura conspicimus operos studijs inten-
 damus/ ⁊ his que p̄pterea facta fuere cō-
 perimus/ vt illibata persistant apostolici
 muniminis adūciamus firmitatē ⁊ ea concedamus que desu-
 per sunt oportuna. Dudum siquidē a felicis recordationis Ni-
 colao papa. v. p̄decessore nostro littere in quib⁹ bone memorie
 Baldasaris ep̄i Tusculanēn tunc Johānis. xxiij. in sua obedi-
 entia de qua partes ille erant nūcupati inserunt littere emana-
 runt tenoris subsequētis. **Nicolaus** Ep̄s servus servorum
 dei. Ad perpetuā rei memoriā. Inter cetera orbis ecclias/ mo-
 nasteria/ ⁊ alia pia loca monasteriū cisterciēn Babilonēn diocē-

ac cisterciens ordinē affectu beniuolo psequētes illa psonis eis
 p̄sidentib⁹ libēter cōcedim⁹ que ipsarū ac monasterij z ordinis
 p̄dictoz fauorē z cōmoda respicere dinoscūtur. Dudū siquidē
 Baldasaris olim epi Tusculanē in sua obediētia de qua par
 tes tunc erant Johannes. xxiij. nūcupati in fauorē dicti mona
 sterij ac illi⁹ abbatis/necnō coabbatū z abbatissarū dicti ordi
 nis p̄ tēpore existentū emanarūt littere tenoris subsequētis.
Johannes Ep̄s seruus seruoꝝ dei Ad p̄petuā rei memoriā
 Ad salutare regimē ac incremēta p̄ficua dilectoꝝ filioꝝ ordi
 nis Cisterciens qui in agro plantatus d̄nico vberes fruct⁹ ad
 laudem diuini nominis z odorē suauitatis p̄ducit assidue in
 vltimos orbis fines/paterne p̄siderationis dirigētes intuitus
 z cupiētes vt eo vigilantib⁹ atq; deuotius altissimo impendere
 valeant iugiter famulatū quo maiori quietudine in cōtempla
 tione sedula diuinorū salubriter p̄fruentur/ac deuotis suppli
 cationib⁹ dilectoꝝ filioꝝ abbatis z cōuentus monasterij Ci
 sterciens Cabilonei dioc⁹/ necnō coabbatū z abbatissarū dicti
 ordinis cisterciens in hac parte fauorabiliter annuētes hac p̄sen
 ti cōstitutione p̄petuo duratura/z auctoritate ap̄lica decerni
 mus statuētes/q; de cetero in p̄fato ordine Cisterciens/aut eius
 mēbris nullus qui de dicto ordine nō existat cuiuscūq; alteri⁹
 religionis ordinis status dignitatis aut p̄minentie fuerit eti
 am si cardinalat⁹ dignitate fulgeret ap̄lica vel alia quauis au
 ctoritate possit vel debeat p̄sidentia/gubernationē/admini
 strationē/aut p̄minentia aliquis p̄ se vel alios/directe vel in
 directe/aut quouis quesito colore quolibet impetrare obtine
 re/regere/administrare/vel gubernare quōcūq; aut qualiter
 cūq; decernētes exnūc irritū z inane si secus sup his a quoquā
 quauis aucte scienter vel ignorāter cōtigerit impostērū quōli
 bet attemptari/p̄ predicta vero nullū p̄iudiciū afferri volum⁹
 alicui ex venerabilib⁹ fratrib⁹ n̄ris sancte Romani ecclie cardi
 nalib⁹ in p̄ntiarū in p̄fato ordine cisterciens gubernationē/com
 mēdā/admīstrationē/scu p̄sidentia aliq; obtinēti quominus
 illas gerere valeat z tenere iuxta formā litterarū ap̄licarū eidē
 desup bacten⁹ cōcessarū. Nulli ergo oīno hoīm liceat hac pagē

nã nostre p̄stitutionis ⁊ volũtatis infringere/vel ei ausu teme-
 rario p̄traire. Si q̄s aut̄ hoc attẽptare p̄sumpserit/indignatio-
 nẽ omnipotẽtis dei ⁊ beatorũ Petri ⁊ Pauli ap̄loꝝ eius se no-
 uerit incurfurũ. Datũ Constantie. vii. kl. Februarij. Pontifi-
 catus nostri Anno quinto. Nos igitur abbatũ ⁊ monasterio
 necnõ coabbatib⁹ ⁊ abbatissis p̄dictis ampliori desup aminicu-
 lo p̄uidere cupiesi/ac litteras ⁊ tenorẽ antedictos ratos habẽ-
 tes ⁊ gratos illos auctoritate ap̄lica ⁊ ex certa sciẽtia harũ serie
 innouam⁹/ac vim ⁊ vigorem habere decernim⁹/ necnõ statuta
 decreta ac oia alia ⁊ singula in dictis litteris p̄tenta ⁊ quecũq̄
 inde secuta eisde auctoritate ⁊ scientia confirmamus/aproba-
 mus/ ⁊ p̄sentis scripti patrociniõ cõmunim⁹. Nõ obstaũ cõsti-
 tutionib⁹ ⁊ ordinationib⁹ ap̄licis/necnõ omnib⁹ illis que dic-
 tus Baltasar ep̄s in p̄fatis litteris suis nõ obstare voluit ce-
 terisq̄ cõtrarijs q̄buscũq̄. Nulli ergo oĩno hominũ liceat hãc
 paginã nostre innouationis/cõstitutionis/cõfirmationis/ap-
 probationis/ ⁊ cõmunitõnis infringere/vel ei ausu temerario
 cõtraire. Si quis aut̄ hoc attẽptare p̄sumpserit/indignationẽ
 omnipotẽtis dei/ ⁊ beatorũ Petri ⁊ Pauli ap̄loꝝ eius se no-
 uerit incurfurũ. Datũ Rome apud sanctũ Petrũ/ Anno incar-
 nationis dñie M. cccc. liiij. Non̄ Octobris. Pontificatus no-
 stri Anno Octauo. Nos igit̄ pariformiter ex certa sciẽtia no-
 stra singulas litteras p̄dictas ratas gratas habẽtes illas et in
 eis cõtenta ⁊ inde secuta quecũq̄ auctoritate ap̄lica harũ serie
 innouam⁹/ac vim ⁊ vigoreẽ habere foreq̄ subnixas decernim⁹
 ac cõfirmam⁹ ⁊ aprobamus p̄sentisq̄ scripti patrociniõ cõmu-
 nim⁹. Decernẽdo qd̄ p̄sentũ trãsumpto alicui⁹ ep̄alis vel supe-
 rioris curie ecclesiastice sigillo munito/ac signo ⁊ subscriptio-
 ne notarij publici signato in iudicio ⁊ extra tanq̄ ipsis p̄inser-
 tis ⁊ presentibus litteris si exhiberent̄ plena fides adhibeatur
 ⁊ p̄inde stetur/ac si ipse presentes ⁊ p̄inserite littere forent ex-
 hibite vel ostense/nec desuper alterius probationis aminicu-
 lum requiratur. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc pagi-
 nam nostre innouationis/cõstitutionis/cõfirmationis/apro-
 bationis/cõmunitõnis/ ⁊ decreti infringere/vel ei ausu teme-

rario contraire. Si quis autem hoc attemptare p̄sumpserit/ in
dignationē omnipotentis dei/ et beatorū Petri et Pauli apo-
stolorum eius se nouerit incurfurū. Datum Abantue Anno in-
carnationis dominice M.cccc.lxx.vij.kl. Augusti. Pontifica-
tus nostri Anno primo.

Hanc in forma confirmat domin⁹ Innocentius papa. viij.
in codice qui incipit. Regimini vniuersalis/ sicut dñs Sixtus
papa. iij. eā confirmauerat.

Cōfirmatio p̄iuelegij domini Calisti pa-
pe. iij. Motu pprio. et super amplissima
reuocatione omniū bullarū/ gratiarū/ ex-
pectatiuarum/ commendarū/ reseruatione-
rum/ et quarūlibet nominationū/ p̄ro-
gatiuarum/ antelationū/ declarationum/
vniōnū/ et exceptionū/ etiam per resigna-
tionē/ seu iuris cessionem/ aut alias qui-
buscunq; etiā cardinalibus/ seu officiali-
bus curie cōcessarum que sup ordinē no-
strum nullū locum habere possunt prout
clarius et breuius dicitur in textu q̄ ali-
ter abbreviari possunt cum clausula/ Quod
vidimus fides adhibeatur.

In Ep̄s seruus seruorū dei. Ad futu-
 turā rei memoriā. Licet ea que
 p̄ predecessores nostros Romanū pontifices
 p̄uide facta fuerunt / et ab eis rite processe-
 runt plenā obtineant firmitatē. Nos tamē
 illis interdum apostolici muniminis robur
 adūcimus / vt eo firmitus illibata persistant
 quo magis nostro fuerint p̄sidio cōmunita.
 Dudum siquidē felicis recordationis Cali-
 stus papa. iij. predecessor noster ex certis ra-
 tionabilibus causis nōnulla statutū / declarationē / cassationē /
 et irrationē pro vtilitate et cōseruatione monasteriorū et loco-
 rum ac religiosorū cisterciensī ordinis motu pp̄rio ac ex certa sci-
 entia / et de plenitudine aplice potestatis fecit / et cōcessit / put in
 ipsius p̄decessoris litteris quas diligēter in cancellaria aplice
 inspicere et examinari fecim⁹ / ac quarū tenor inferius est insertus
 plenius cōtinetur. Nos igit̄ motu scientia et p̄tate similib⁹ nō
 ad alicui⁹ instantiā sed de nostra mera liberalitate statutū / de-
 clarationē / cassationē / et irrationē predicta rata et grata habē-
 tes / illa et quecūq; inde secuta auctoritate aplice cōfirmamus /
 et p̄sentis scripti patrociniō cōmunimus sup̄plendo omnes de-
 fect⁹ si q̄ forsan interuenerint in eisdē. Necnō litteras ip̄as vim
 et vigorē habere ac virib⁹ subsistere decernim⁹ p̄ p̄sentes nō ob-
 stantib⁹ cōstitutionib⁹ aplicis / ac omnib⁹ illis que dictus p̄de-
 cessor in eisdē litteris nō obstare voluit / ceterisq; cōtrarijs qui-
 buscūq;. Tenor vero ipsarū litterarū de verbo ad verbū sequit̄
 et est talis. Calistus Ep̄s seruus seruorū dei. Ad futurā rei
 memoriā. Ad fructus vberes quos cisterciensī ordo in agro mi-
 litantis ecclesie plantatus dextera dñi velut arbor bona pdu-
 xit hactenus et pducit consideratōis nostre oculos extēdentes
 aplice fauoris p̄sidii sibi libēter impartimur / et in his que so-
 lidationē status / necnō p̄petuā pacem et tranquillitatē eiusdē
 cōcernūt nos gratiosos et fauorabiles exhibemus. Cum itaq;
 sicut ad apostolatus nostri peruenit auditū ordini Cisterciensī
 p̄fato ac illius monasterijs / p̄sonis / atq; locis magna piculose

desolationis dispendia imminere noscant ex eo quia nonnulli
 pretextu quorundam litterarum applicarum etiam ad vacatura se ex-
 tendentium in dictis monasteriis atque locis prescribi et presu-
 munt. Nos ne per hoc nostre conscientie serenitas remaneat in-
 tranquilla/talium turbationum materias ab eodem ordine pro-
 pmissisq; scandalis et inconuenientijs quantum nobis ex alto pmit-
 titur obuiare/necnon circa hoc salubre remedium adhibere cupi-
 entes motu proprio non ad alicuius nobis super hoc oblate petiti-
 onis instantiam sed ex certa nostra scientia et apostolice potestatis
 plenitudine statuimus nostrosq; intentionis fuisse et esse declara-
 mus/necnon harum serie concedimus quod nulla per nos aut sedem apo-
 stolicam seu nostram vel ipsam aut aliam quauis auctoritate in gene-
 re vel in specie sub quibusuis formis aut verborum expressioni-
 bus/et cum quibuscumq; etiam individualium et aliarum derogatoriarum
 clausularum etiam talium quod illis per queuis alia apostolica litteras/privi-
 legia/et indulta ipsis etiam signanter specificiter et expresse derogan-
 tia minime derogatum esse vel fuisse censeatur/seu derogari non pos-
 sit vim et effectum habentibus ceterisque effectui presentium iudicialibus
 clausulis ac decretis irritantibus quibusuis personis cuiuscumque sta-
 tus/gradus/dignitatis/ordinis/vel conditionis/etiam si sancte Ro-
 mane ecclesie cardinales/aut sedis apostolice officiales/seu episcopi/aut
 alterius ordinis abbates/etiam motu et scientia filibus/seu ad-
 regum/principum/vel prelatorum quorumlibet supplicatione/vel ali-
 quorum resignatorum beneficiorum iurisdictione vel recompensatio-
 nis/aut alio quouis intuitu/seu in earum fauore concessa hactenus
 vel imposterum concedenda expectatiue commende/aut alie
 queuis littere/facultates/notationes/et mandata/necnon pro-
 gatiue/antelationes/declarationes/exceptiones/privilegia et
 indulta/ac facte et forsan faciende/etiam de primo vacaturis
 monasteriis/prelaturis/dignitatibus/et locis dicti ordinis spe-
 ciales reservationes quorum omnium tenores/ac si de verbo
 ad verbum inserti forent presentibus haberi volumus pro ex-
 pressis et que suum nondum sortita sunt effectum quorumque vigore
 in ipsis monasteriis aut eorum aliquo non est alicui ius quesitum
 ad monasteria/prelaturas/abbatiales/et alias dicti ordinis

dignitates et loca etiam vtriusque sexus ordinis huiusmodi aliquo modo se extendunt/aut quolibet se extendere possint siue debeant/ nec monasteriorum et locorum huiusmodi conventus religiose persone/aut vasalli/etiam vtriusque sexus ad receptionem alicuius/etiam auctoritate talium litterarum et processuum exinde habitorum teneant/ nec propterea interdicti/suspendi/vel excommunicari possint cassantes et irritantes/ac pro infectis et nullis habentes illa omnia et singula talia expectatiuas/gratias/facultates/litteras/nominaciones/reservationes/nominandi/reservandi/vniendi/et alia mandata apostolica suum effectum nondum sortita et alia pro que effectus presentium quomodolibet impediri posset/vel differri/ac decernentes illis nullam in iudicio vel extra fidem adhibendam fore/nec conventus et personas eorundem monasteriorum ad receptionem eorundem pretextu litterarum ipsarum teneri. Necnon put est irritum et inane si quod secus super his a quoquam quis auctoritate scienter vel ignoranter imposterum contigerit attemptari. Non obstantibus si in facultatibus et litteris seu mandatis huiusmodi tales apposite fuerint clausule/scilicet aut si locorum ordinariis/seu abbatibus/abbatibus/vel conventibus dicti ordinis/vel quibusvis aliis communiter vel diuisim ab eadem sede indultum sit quod ad receptionem vel provisionem alicuius minime teneant/et ad id compelli/aut quod interdicti/suspendi/vel excommunicari non possint pro litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem/pro qua quidem clausulam aut cuiusvis alterius similis vel efficacioris clausule adiectionem vel appositionem decernimus presentibus non fuisse sufficienter derogatum/ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis/privilegiis quoque ac statutis et consuetudinibus ordinis et monasteriorum iuramento confirmatione apostolica vel quacumque firmitate alia roboratis ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti declarationis/cessionis/cassationis/et irritationis infringere/vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit/indignationem omnipotentis dei/ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Rome apud sanctum Petrum Anno incarnationis dominice M. cccc. lviij

iiij. kl. Abailj. Pontificatus nostri Anno quarto. Ceterū q̄
 difficile foret p̄insertas ⁊ p̄sentes litteras ad singula in quibus
 de eis fides so: san facienda fuerit loca deferre volumus ⁊ apli
 ca auctoritate supradicta decernim⁹ q̄ ipsarū trāsumpto alicu
 ius ep̄alis vel superioris ecclesiastice curie sigillo munito ac si
 gno ⁊ subscriptione notarij publici ⁊ legalis signato in iudicio
 ⁊ extra tanq̄ in ipsis p̄insertis ⁊ p̄sentibus litteris si exhiberē
 tur plena fides adhibeat/ ac p̄inde stetur ac si ipse p̄inserte ⁊ p̄
 sentes littere forent exhibite vel ostense. Nulli ergo oino ho
 minū liceat hanc paginam nostrorū cōfirmationis/ cōmunitio
 nis/ suppletionis/ voluntatis/ ⁊ decreti infringere/ vel ei ausu te
 merario cōtraire. Si quis aut̄ hoc attemptare p̄sumpserit/ in
 dignationē omnipotētis dei/ ⁊ beatorū Petri ⁊ Pauli aposto
 lorū eius se nouerit incursturū. Datū Abantue Anno incarna
 tionis dn̄ice. Ab. cccc. lix. viij. kl. Augusti. Pontificatus nostri
 Anno primo.

Premissam bullā cōfirmat dn̄s Sixtus papa. iiij. in bulla q̄
 incipit Regimini vniuersalis. Et similiter dn̄s Innocētius pa
 pa. viij. in bulla sub forma codicis/ que incipit Regimini vni
 uersalis ecclesie.

Perpetuū decretū q̄ bona monasterio
 rū ordinis sint cōmunia ⁊ in monasterio
 cōseruentur/ ⁊ per cōmendatarios seu eo
 rum officarios non alienentur. Q̄ su
 per hoc obedire debent ordinationi vi
 sitatorum ordinis appellatione non ob
 stante. Q̄ visitatio monasteriorū cōmen
 datorum ⁊ aliorum eis subiectorum per

abbatem cistercij ⁊ quattuor p̄imos so-
 lum fieri debeat/ ⁊ illos dumtaxat religi-
 oſi debent recipere/ ⁊ in eorum manibus
 profeſſionem emittere. ⁊ officiales mo-
 naſteriorum cōmendatorū qui debent eſ-
 ſe ordinis p̄feſſi/ ſubiiciuntur correctio-
 ni ⁊ punitioni patrum abbatū ⁊ aliorum
 viſitatorū ordinis/ ⁊ ſi debitam ipsis mo-
 naſterijs ⁊ conuentibus nō preſtiterint
 obedientiā per ipſos viſitatores coerce-
 antur. ⁊ abbas cistercij ⁊ quattuor p̄i-
 mi poſſunt gubernatores monaſteriorū
 huiusmodi ad illoꝝ reedificationem
 et ad p̄uidendum conuentui et ad fa-
 ciendum ea que abbates tenerentur ſi
 monaſteria haberent abbatem compel-
 lere. ⁊ commendatarij eadem iuramen-
 ta facere tenentur ſicut abbates cum ad-
 ditione q̄ conuentib⁹ p̄uidebunt ſuf-
 ficienter de pane/ vino/ ⁊ pictantia per re-
 ligioſos ordinis et nō per ſeculares. ⁊
 quamdiu monaſteria ſunt commendata
 monachi tenentur annualem confeſſio-
 nem facere/ et ſuum proprium dare patri

Monasteria commendata.

visitatori seu alicui de quattuor primis
 Quod officiales spirituales et temporales mo-
 nasteriorum comendatariorum sint possessores
 dinis/ et claues cartarum librarie et localium
 custodiant. Quod officiales dictorum monaste-
 riorum debent iurare coram conuentu quod fi-
 deliter colligent bona/ defendent iura/ et
 ipsa fideliter exponent ad utilitatem mo-
 nasteriorum.

I

Ius Epus seruus seruorum dei. Ad
 perpetuam rei memoriam Super gre-
 gem dominicum nobis licet imeritis desu-
 per creditum extendentes vigilis speculato-
 ris officium in decore ac felici statu sacre re-
 ligionis cisterciensis ingenti mentis exul-
 tatione reficimur prospicientes potissime
 quod monachi dicti ordinis per bonorum operum
 exercitium et preclara sanctitatis merita prece-
 dentes ceteros ad diuine maiestatis ob-
 sequium retrahunt per exemplum vitam ducendo piissimam diuinisque
 laudibus ex quibus gloria tollitur altissimi acurati? insistendo
 unde digne ducimur eiusdem ordinis ac illius personarum obuiare
 dispendiis/ et nostre provisionis ope/ ita salubriter prouidere quod or-
 do ipse illiusque persone monasteria et loca optate felicitatis in spi-
 ritualibus et temporalibus proficiant incrementis/ hinc est quod nos
 dilectorum filiorum Johannis abbatis cistercij ac generalis capi-
 tuli ordinis cisterciensis in hac parte supplicationibus inclinatis hoc
 perpetue constitutionis edicto auctoritate apostolica et ex certa scientia
 statuimus/ decernimus/ et declaramus quod omnia bona monasterio-
 rum et aliorum locorum dicti ordinis sint communia/ et quod vasa argen-

tera et ctenodia et alia quecuq; bona ad decorē et ornamentū ab-
 batis et cōuentus cuiuslibet monasteriorū eorundē maneat et
 cōseruentur in quolibet monasterio ordinis antedicti quodq;
 vasa ctenodia et bona p̄dicta p̄ cōmendatarios ipsorū monaste-
 riorū/vel eorū officarios vendi vel alienari nō possint seu de-
 beat quoquō/sed visitatores eiusdē ordinis officarios predic-
 tos ad obseruationē statuti decreti/et declarationis huiusmodi
 p̄ censuras ecclesiasticas et alia oportuna iuris remedia subla-
 to cuiusuis appellationis obstaculo ap̄lica auctoritate cōpelle-
 re valeant/et teneant. Visitatio quoq; monasteriorū et locorū
 eorundē ac eis subiectorū que incōmendā tenent et p̄ tempore
 obtineri cōtingit ad abbatē cisterciensē et quattuor primos cui-
 bet in sua generatione iuxta formā antiquorū priuilegiorū ei-
 dem ordini concessorū p̄tineat/ac monachi ipsorū monasteriorū
 cōmendatorū abbatē cisterciensē p̄ tempore et quattuor primos
 huiusmodi dūtatur ad eādē visitationē recipere/et in eorū ma-
 nibus p̄fessionē emittere debeant et sint astricti ipsiq; abbas et
 quattuor primi eosdē monachos visitare/corrigere/et punire
 iuxta criminū et excessuū exigentiā punire debeant et teneant.
 Officiales vero dictorū cōmendatorū monasteriorū qui eiusdē
 ordinis religiosi fuerint vel existāt correctiōi/punitiōi et emēda-
 tioni patrūabbatū et aliorū visitatorum dicti ordinis sint subie-
 cti/et si debita ipsis monasterijs et illorū cōuentibus seu mona-
 chis nō prestiterint obedientiā p̄ visitatores dicti ordinis pu-
 niātur et coherceant/ac abbas cisterciensē et quattuor primi/ nec
 nō quilibet ipsorū gubernatores et cōseruatores ipsorum mo-
 nasteriorū cōmendatorū ad reedificandū illorū edificia neces-
 saria et in bono statu manutenendū/ac etiā ad p̄uidendū de-
 bite et honeste cōuentibus monasteriorū eorundē et alia facien-
 dū que abbates ibidē facere tenerent si monasterijs cōmenda-
 tis huiusmodi p̄siderent similiter cōpellere valeant/qd̄q; om-
 nes et singuli cōmendatarij monasteriorū eorundē anteq̄ illo-
 rum possessionē regiminis et administrationis bonorū assequā-
 tur solitū iuramentū videlicet q̄ bona imobilia ad suū mona-
 steriū p̄tinentia non vendent nec alienabunt/ aut in pignora-

bunt/seu de nouo in feudabunt/ & alias in forma solita put ve
 ri abbates ipsorū monasteriorū p̄stare cōsueuerunt/ & q̄ etiam
 cōuentualib⁹ panē/vinū/pictantiā p̄ aliquē de fratribus dicti
 ordinis & nō p̄ seculares p̄sonas/cerimonias vel alias dicti or
 dinis honestates ignorantes/ministrabit seu ministrari faciet
 p̄stare debeant & tenent. Itē declaramus sufficere q̄ q̄d̄iu mo
 nasteria vel loca ipsa in cōmendā tenebuntur/illozū monachi
 annualē dumtaxat faciant confessionē/ & suū p̄prium eoz pa
 tri visitatori aut alicui ex quattuor primis reuelent seu tradāt.
 Q̄d̄q̄ prior & superior in eisdē cōmendatis seu cōmendandis
 monasterijs officiales spirituales & temporales/ ac cellararius
 qui clauēs cartarum librarie & aliorū localium monasterij habe
 at predicti ordinis professi & nō officiales seculares existentib⁹
 religiosi ordinis per cōmendatarios etiā si sancte Romani ec
 clesie cardinales fuerint instituant. Sacrista vero infirmarius
 & portarius alijq̄ officiales intra monasteria diuisimodi com
 morantes corā cōuentibus eorundē monasteriorū q̄ illorū bo
 na temporalia recolligent tuebunt & defendent/ & bene colligi
 facient/ac ipsa exponēt iuxta statuta apostolica de p̄missis ex
 pressam mentionē facientia iuramentū prestare debeant & te
 neantur. Decernentes irritum & inane si secus sup̄ his a quoq̄
 quauis auctoritate scienter vel ignoranter cōtigerit attempta
 ri. Nulli ergo oīno hominū liceat banc paginā nostrorū statu
 ti/decreti/declarationis/ & cōstitutionis infringere/ vel ei ausu
 temerario p̄traire. Si quis autem hoc attemptare p̄sumpserit
 indignationē omnipotētis dei/ & beatorū Petri & Pauli apo
 stolorum eius se nouerit incursturū. Datum Abantue Anno in
 carnationis dominice M. cccc. lix. Pridie Moñ Augusti. Pō
 tificatus nostri Anno primo.

**Et visitatores ordinis nullius commen
 datarij/ vel alterius quesito consensu pos
 sunt omnia ordinis monasteria visitare**

refoꝛmare personas coꝛrigere eas ad alia
 monasteria transferre et alias idoneas vs
 qꝫ ad sufficientē numerum surrogari/nec
 non cōmendatarios eorūqꝫ negotioꝝum
 gestoꝝes compellere ad solutionē contri
 butionum sicut abbates dictoꝝū mona
 sterioꝝum eorū pꝛedecessoꝝes/ ⁊ ad ple
 num visitationis ⁊ coꝛrectionis officium
 exercere inuocato auxilio brachij secu
 laris.

Ius Eps seruus seruorū dei. Ad fu
 turā rei memoriam. Inter cete
 ros ordines in vniuersali ecclesia stabilitos
 quibus nos pretulit clementia saluatoris
 Cisterciēꝝ precipuis affectibus psequētes
 pro singulorum ipsius ordinis monasterio
 rum conseruatione vt in eis maiestas altis
 simi collaudetur iugiter in benedictionibus
 gratiarū suisqꝫ glorioꝝi nominis cultus ⁊ sa
 cre religionis obseruantia vigeant/ aciem
 attente considerationis extendimus/ ac circa ea per que felici
 bus ipsorum successibus consulatur quantum nobis ex alto
 permittitur partes nostre sollicitudinis fauorabiliter adhibe
 mus. Sane pro parte dilectorum filioꝝū Guidi cisterciēꝝ/ nec
 nō ceteroꝝū cisterciēꝝ ordinis monasterioꝝ abbatū nobis nup
 exhibita petitio cōtinebat/ qꝫ licet ex regularibꝫ institutis dicti
 ordinis auctoritate aplice approbatis/ necnō de antiqua ⁊ ap
 probata hactenusqꝫ ac tāto tpe pacifice obseruata p̄uetudine

q̄ in cōtrariū memoria nō existit visitatores ipsi ordinis ad vi-
 sitandū illi monasteria p̄ tempore deputati/ tam p̄ directio-
 ne p̄sonarū in eis altissimo famulantū q̄ ipsoꝝ monasteriorū
 reformatione statutis temporibus singula monasteria p̄dicta
 eisq̄ p̄sidentes z in illis sub regulari habitu degentes p̄sonas
 tam in capite q̄ in membris visitare z reformare/ necnō in eis
 quecunq̄ ad plenū visitationis officiū p̄tinere/ ac ipsarū perso-
 narū directionē cōcernere dinoscunt/ s̄m deū z instituta huius-
 modi pagere cōsueuerint ipsiq̄ visitatores iuxta cōmissi eis of-
 ficiū debitū q̄ plura ex monasterijs p̄dictis/ que p̄ diuersas eti-
 am in dignitatib⁹ ecclesiasticis constitutas p̄sonas in admini-
 strationē vel cōmendā obtinētur visitare z reformare/ necnon
 eorundē p̄sonarū correctioni z emēdationi intēdere voluerint
 z p̄ posse tentauerint. Quia tamē administratores z cōmen-
 datarij p̄dicti/ siue eoz vicarij vel officiales eos ad visitationē
 z reformationē huiusmodi quib⁹ ipsa monasteria z p̄sone plu-
 rimū indigere noscūtur faciendas recipere z admittere/ necnō
 cōtributiones ad quas ratione monasterioꝝ eorundē ex cōces-
 sione z ordinatione apostolica dicto ordinij efficaciter obligan-
 tur/ z quas eozū p̄decessores dictoꝝ monasterioꝝ abbates q̄
 fuerunt p̄ tēpore p̄soluerunt contra iusticiā soluere recusarunt
 hacten⁹ z recusant/ ipsa monasteria in spiritualib⁹ z temporalib⁹
 bus multipliciter deformata remanserūt/ ac in eis non solū re-
 gularis obseruantia z monastica disciplina extincta sunt. Cle-
 rum etiā in eozū aliquib⁹ licet opulentissimis pauci residēt mo-
 nachī/ z in plerisq̄ diuersoꝝ ordinū p̄sone labe apostasse z alijs
 respersi criminib⁹ sine lege z timore domini viuētes cōmoran-
 tur in grauē diuine maiestatis offensam religiōis opprobrium
 p̄niciosum exemplū fidelīū/ z scandalū plurimozū. Quare pro
 parte abbatū p̄dictoꝝ nobis fuit humiliter supplicatū/ vt ordi-
 nis z monasterioꝝ eorundē indēnitatibus ne ad totalē ruinā
 deformationēq̄ deueniat oportune prouidere de benignitate
 ap̄lica dignaremur. Nos igitur qui ex officij pastoralis mini-
 sterio nobis licet imeritis sup̄na dispositione cōmissi ecclesiaz
 z monasterioꝝ omniū dispendijs occurrere z p̄fectibus inten-

dere iure tenemur hmoi supplicationibus inclinati auctoritate
 aplica hac ppetuo valitura cōstitutione statuim⁹ ⁊ ordinamus
 q̄ ipsius ordinis visitatores qui p tempore erunt auctoritate
 p̄sentii absq̄ alicuius licentia vel p̄sensu quotiens oportunū
 fuerit omnia ⁊ singula ipsius ordinis monasteria/ etiā si illa q̄
 busuis p̄sonis ecclesiasticis pontificali vel quauis alia ecclesia
 stica dignitate p̄dictis cōmēdata/ aut in administrationē cōces
 sa seu cōmissa fuerint iuxta sacrorū canonū ⁊ instituta predic
 ta visitare ⁊ reformare/ ac illozū p̄sonas corrigere/ ⁊ si id eis ex
 pediens videat p̄sonas ipsas ad alia eiusdē ordinis monaste
 ria transferre/ atq̄ alias idoneas eozū loco vsq̄ ad sufficientē
 numerū substituere ⁊ surrogare/ cōtributiōes quoq̄ predictas
 auctoritate pp̄ria exigere/ eosdēq̄ administratores ⁊ cōmēda
 tarios/ siue eozū negotiozū gestores quēadmodū eozū p̄deces
 sores ipsozū monasteriozū abbates qui p tempore fuerūt ad id
 cōpellere/ necnō quecūq̄ alia facere statuere ⁊ ordinare libere
 ⁊ licite valeant que ad plenū visitationis ⁊ correctionis officii
 p̄tinere noscunt ⁊ put scdm̄ deū reformationi/ directioni/ ac p
 spero statui monasteriozū ⁊ personazū huiusmodi cognouerint
 expedire. Cōtradictores quoslibet ⁊ rebelles p censurā ecclesi
 asticā ⁊ alia oportuna iuris remedia cōpescendo/ inuocato ad
 hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Nō obstaſt quibus
 cunq̄ priuilegijs/ exemptionib⁹/ libertatibus/ indultis/ ⁊ gra
 tijs/ tam cōmendatarijs ⁊ administratorib⁹ q̄ alijs p̄sonis pre
 dictis p nos vel sedē apostolicā sub quauis forma vel expressi
 one verborū cōcessis/ etiā si de illis eozunq̄ totis tenorib⁹ ha
 benda esset in p̄sentibus mentio sp̄alis/ quibus omnib⁹ inq̄n
 tū per ea visitatozū eozundē officii impediri aut retardari pos
 set derogari volumus ⁊ derogamus expresse/ ipsis alias in suo
 plenario robore duraturis ceterisq̄ cōtrarijs quibuscūq̄. Nul
 li ergo oino hominū liceat hanc paginā nostre cōstitutionis or
 dinationis/ volūtatis/ ⁊ derogatiōis infringere/ vel ei ausu te
 merario cōtraire. Si quis autē hoc attemptare presumpserit/
 indignationē omnipotentis dei ⁊ beatorū Petri ⁊ Pauli apo
 stolorum eius se noverit incursurū. Datum Rome apud sanc

tum Petrum Anno incarnationis dominice AD. cccc. lxxj. iij.
Idus Aprilis. Pontificatus nostri Anno quarto.

2104

**Bulla super duabus regulis cancellarie
apostolice / de reuocatione expectatiua-
rum / reservationum / vnionum / annexio-
num. ꝛc.**

I

Ius Ep̄s seruus seruorū dei. Ad fu-
turā rei memoriā. Lunctis dis-
ponentes fidelibus iusticiā ministrari teno-
res quarundā per nos dudū editarum con-
stitutionū que die quinta mensis Septem-
bris / Anni incarnationis dominice ADille-
simi quadringentesimi quinquagesimioct-
taui publicate fuerūt ad instantiā dilecti fi-
lij magistri Jacobi Buroñ vicedomini ec-
clesie Remē scriptoris ⁊ familiaris nostri

se illis p̄ sui cōseruatione iuris indigere asserētis p̄sentib⁹ an-
notari fecim⁹ volentes ⁊ decernentes q̄ huiusmodi sic insertis
tenoribus stetur ⁊ plena fides adhibeatur vbiq̄ in iudicio
vel extra exhibiti fuerint vel ostensi / quarūquidē constitutio-
num tenores sequunt⁹ ⁊ sunt tales. Item suorū predecessorum
vestigijs inherendo reuocauit quascūq̄ gratias expectatiuas
necnō alias q̄ sup̄ quibus per cancellariā apostolicā littere in
forma solita expediri cōsueuerunt reservationes de quibusuis
etiā patriarchalib⁹ / metropolitani / ⁊ alijs cathedralib⁹ eccle-
sijs a monasterijs ⁊ beneficijs vacaturis cū mandatis de pui-
dendo ⁊ extensionibus inde secutis per dictum predecessorē in
favorem quorūcūq̄ ⁊ quibuscūq̄ / etiā si sint sancte Romane
ecclesie cardinales concessas ⁊ factas / ac facultates nomi-
nandi ⁊ reseruandi / ac cōferendi prerogatiuas ⁊ indulta / que
circa gratias ⁊ reservationes huiusmodi ab eodē predecessore

emanarunt quo ad ea in quibus nondū sortite sunt effectum.
 Item rationabilib⁹ suadentib⁹ causis ipse domin⁹ noster omnes
 vniones/annexiones/et incorporationes de quibusuis ca-
 thedralib⁹/necnō alijs ecclesijs/ac monasterijs/ dignitatibus/
 psonatibus/officijs/ac beneficijs et locis ecclesiasticis /qualia-
 cūq; fuerint inuicē vel alijs ecclesijs/monasterijs/mēsis/ digni-
 tatib⁹/psonatibus/ officijs/ beneficijs/ et locis quomodolibet
 apostolica vel alia quauis auctoritate factas que suum sortite
 non sunt effectū/ac quecūq; cōcessionēs et mandata sup vnio-
 nibus/annexionibus et incorporationib⁹ taliter faciēdis reuo-
 cauit/cassauit et irritauit/nulliusq; decreuit existere firmitatis/
 nec alicui quascūq; clausulas vel adiectiōes in quibusuis apo-
 stolicis/etiā que motu pprio et ex certa scientia pcesserant vel
 emanauerant litteris quomodolibet cōtentas aduersus reuo-
 cationē/cassationē/et irritationē huiusmodi noluit aliquaten⁹
 suffragari. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā no-
 stre voluntatis et constitutionis infringere/vel ei ausu temera-
 rio cōtraire. Si quis autē hoc attemptare psumpserit/indigna-
 tionē omnipotētis dei/et beatorū Petri et Pauli apostolorum
 eius se nouerit incurfurū. Datum Abantue Anno incarnatio-
 nis dominice Milleesimo quadringentesimo quinquagesimono
 no. xij. kl. Septēbus. Pontificat⁹ nostri Anno primo.

**Et transumptis alicuius episcopalis si-
 mul et abbatialis curie sigillis munitis/
 ac duorum seu plurium legaliū notario-
 rum subscriptionibus et signis subscrip-
 tis omnimoda fides sicut originalibus
 litteris adhibeatur.**

I

Ius Ep̄s seruus seruorū dei. Di-
lectis filijs abbati ⁊ cōuentui
monasterij cisterciēsi Labiloneſi dioceſ.
Salutē ⁊ aplicam benedictionē. Solet
aplice ſedis copioſa benignitas honeſtē
votis poſcentiū benigne annuere ⁊ p̄ eo-
rū ac monaſteriorū in quib⁹ diuinis ob-
ſequijs mancipati ſunt indēnitatib⁹ ſa-
lubrit̄ p̄uidere. Sane p̄ parte veſtra no-
bis nuper exhibita petitio cōtinebat/ q̄
licet vobis ac p̄fato ⁊ alijs monaſterijs veſtri ordinis q̄ plura
priuilegia/exemptiōes/libertates/imunitates/ ⁊ indulta fue-
rint ab aplica ſede p̄ceſſa. put in diuerſis litteris aplicis deſup
cōfectis que in archiuo eiūsdē monaſterij ad p̄petuā rei memo-
riā cōſeruant̄ plenius cōtineſt. Quia tñ ſepe cōtingit q̄ p̄pter
emergentiū negociorū oportunitates ⁊ cauſas/ ⁊ alias p̄trouer-
ſias que ſup bonis dicti ordinis ſepi⁹ oriunt̄ ipſarū l̄rarū teno-
res ad Romanā curiā ⁊ alia remotiſſima loca in diuerſis iudi-
cijs vos exhibere oportet/vos iſtātis tēporis maliciā viarūq̄
discrimina ⁊ locorū diſtantiū nō imerito formidantes l̄ras ⁊ p̄-
uilegia hmōi ad loca remota deferre p̄timeſcitis quo fit vt ex
hoc veſtra ⁊ monaſteriorū eorūdē iura depereant/ ⁊ eorū bona
multipliciter diſſipent̄ in nō modicū veſtrū ⁊ monaſteriorū eo-
rundē p̄iudiciū ⁊ grauamen. Quare p̄ parte veſtra nobis fuit
būiliter ſuplicatū/vt indēnitati veſtre ſup his oportune p̄ui-
dere paterna diligētia curarem̄. Nos itaq̄ hmōi ſuplicatio-
nibus inclinati/auctē aplica tenore p̄ſentiū decernim⁹/ac vo-
bis pariter indulgem⁹ q̄ tranſumptis alicui⁹ ep̄aliſ ſimul ⁊ ab-
batialis curie ſigillis munitis/ac duorū ſeu pluriū legaliū no-
tariorū ſubſcriptionib⁹ ⁊ ſignis ſubſcriptis ⁊ ſubſignatis om-
nimoda fides adhibeat̄/eiſq̄ in iudicio ⁊ extra/ac vbicunq̄ fu-
erint exhibita vel p̄ducta p̄inde ſterur/ ipſaq̄ tranſumpta oimō-
dā rei ſeu facti certitudinē faciāt/ ⁊ illud idē robur obtineāt in
oib⁹ ⁊ p̄ oia/ac ſi ip̄a originalia priuilegia/ ſeu littere foret ex-
hibita vel oſtenſa. Nulli ḡ oimō hoim liceat hanc paginā no-

stre cōstitutionis ⁊ indulti infringere/vel ei ausu temerario cō-
traire. Si quis autē hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē oi-
potentis dei/ac beatorū Petri ⁊ Pauli ap̄torum ei⁹ se nouerit
incurfurū. Datū Rome apud sanctū Petrū/Anno incarni dñi
ce AD. cccc. lxxij. iij. kl. Julij. Pōtificatus nr̄i Anno quinto.

Confirmationē Clemētine a domino Pio papa. ij. vide an-
te Clemens papa. iij.

Confirmationē Benedictine a domino Pio papa. ij. vide
ante Benedictus papa. xij.

Priuileg' dñi Sixti pape. iij.

Quia omnes ordinis p̄sone cuiuslibet sex-
us ⁊ cōditiōis/ac etiā donati/familiares
iconomi/ ⁊ p̄curatores possūt in mortis
articulo/ cū salutarī penitētia absolui ab
omnib⁹ ⁊ singulis excōis/suspēn/ ⁊ inter-
dicti/ ⁊ alijs sentētijs censuris et penis ec-
clesiasticis. Necnō ab oībus criminib⁹/
excessib⁹/delictis/ ⁊ peccatis quibuscūq;
etiā sancte sedi reseruatis/ plenariā abso-
lutionē ⁊ remissionē/ac sanctissimū iubi-
leū/siue omnes indulgētijs quas tēpo-
re iubilei Rome existentes visitantes ec-
clesias ad hoc deputatas cōsequunt̄ reci-
pere Et q̄ si mors inde nō sequat̄ poterit
hec gratia seu indulgētia totiens quoriet̄